

Gebruikersinstructie 4 filmpjes in vlogstijl voor jonge nieuwkomers

Versie 17-4-2019

De 4 filmpjes

De filmpjes staan op het Youtube kanaal Yasir Hierrr:

https://www.youtube.com/channel/UCaywOzm6bWOKzTHKmO_uF-Q/featured

Het zijn vier filmpjes, waarin Yasir met zijn vrienden op avontuur gaan en op verschillende manier in aanraking komen met zwemmen en water.

1. Naar het zwembad (zwembad)
2. Koud! (recreatieplas)
3. Voetballen (rivier)
4. Jump! Jump! (springen (vanaf de kade))

De filmpjes in het Nederlands zijn op Youtube ook beschikbaar met ondertiteling in het Arabisch, Engels, Farsi, Frans en Tigrinya. Ook is er een versie met een voice-over in Tigrinya. De versies met ondertiteling vind je door te klikken op 'ondertiteling' rechtsonder en dan bij instellingen een taal voor ondertiteling te selecteren.*

Deze gebruikersinstructie

Deze instructie bevat handvatten voor docenten, voorlichters, begeleiders en zwemkader bij het gebruiken van de filmpjes in lessen, voorlichting, gesprekken met nieuwkomers¹. Voor een optimaal resultaat qua bewustwording bij de jongeren vinden we het namelijk belangrijk dat jongeren de filmpjes niet alleen bekijken, maar er ook over met elkaar en anderen in gesprek gaan. Zo krijgen de beelden van de jongens in de filmpjes ook directe betekenis voor henzelf en stimuleren we hen actief om na te denken hoe risico's te voorkomen (en tegelijk te genieten van al het water in ons land en mee te doen met onze zwemcultuur).

Achtergrond en algemeen doel

Uit onderzoek van VeiligheidNL blijkt dat de jonge nieuwkomers niet snel zelf informatie over de gevaren van water, zwemveiligheid en -vaardigheid opzoeken. Deze informatie hebben ze (denken ze) toch niet nodig. Jongeren moeten we op een laagdrempelige en prikkelende manier benaderen.**

¹ Nieuwkomers zijn asielzoekers, vluchtelingen en arbeidsmigranten.

Doel:

Een betere risico-inschatting kunnen maken van de gevaren van (zwem)water door jonge nieuwkomers en positief stimuleren om de zwemveiligheidsadviezen op te gaan volgen. Er wordt ingespeeld op de sociale norm en hierdoor is er sprake van plaatsvervangend leren.

Overall boodschap bij alle filmpjes:

- Zwemmen is leuk, maar water is niet zonder gevaar (ook als je al een zwemdiploma hebt).

Sub boodschappen :

- Zwemmen ziet er makkelijk uit, maar om goed te kunnen zwemmen moet je risico's goed kunnen inschatten en zwemvaardigheden bezitten.
- Naar een zwemplek gaan met een groep vrienden betekent niet dat het veiliger is en dat alles goed zal gaan. In Nederland wordt er niet altijd door anderen op je gelet zoals je mogelijk gewend bent vanuit je land van herkomst.
- Nederland is een waterrijk land. Voor Nederlanders is het vanzelfsprekend om op jonge leeftijd te leren zwemmen door op zwemles te gaan. Nederlanders realiseren zich onvoldoende dat nieuwkomers vaak niet (goed) kunnen zwemmen. Maak dit bespreekbaar en zorg dat je leert zwemmen.

Praktische tips bij het gebruik

De filmpjes kunnen door jongeren zelf op internet worden bekeken. Ook zijn ze uitermate geschikt om actief te gebruiken in voorlichting aan jonge nieuwkomers door bijvoorbeeld medewerkers van COA en Nidos, bij gezondheidsvoorlichting, in ISK-onderwijs door docenten, bij lokale inburgeringsprogramma's en vanuit zwembaden.

Specifiek tips vanuit praktijkdeskundigen:

- Toon de filmpjes eerst. De ervaring is dat er veel gelachen wordt en dat het belangrijk is om dit vervolgens om te buigen naar een goed gesprek over zwemmen.
- Vraag dan aan de jongeren wat ze hebben gezien:
 - o Wat ging goed?
 - o Wat ging niet goed?
 - o Wat hadden ze beter kunnen doen?
 - o Welke veiligheidsrisico's zijn er?
- Wat is 'kunnen zwemmen' en wanneer kun je dat? De ervaring is dat jongeren vaak aangeven wel te kunnen zwemmen, maar dit blijkt vaak zelf aangeleerd 'spartelen' te zijn.
- Waar moet je zelf op letten als je gaat zwemmen?
- Zwemmen met een groep – hoe ga je om met 'peer pressure' (groepsdruk) om het water in te springen als je zelf weet dat je niet zo goed kan zwemmen?

- Waar moet je opletten als het een warme dag is en je wilt afkoelen bij een recreatieplas?
- Hoe zorg je dat je zelf zwemveilig bent? Wat versta je onder zwemveiligheid?
- Wat vind je van zwemles?
 - o Stoer? (waarom?)
 - o Stom? (waarom?)
- Wat heb je nodig om zwemles te gaan volgen?
- Heb je al een diploma? Zwem je dan vaak om je vaardigheden bij te houden?

Specifieke achtergronden per filmpje

1. Naar het zwembad (zwembad)

- Drukke en chaotisch. Een badmeester kan niet alles overzien. Je hebt hierin een eigen verantwoordelijkheid.
- Het water kan opeens diep zijn. Ga daar dus niet zo maar spelen.
- Door zwemattributen (glijbaan/opblaasbaar waterspeelgoed) kun je gemakkelijk op elkaar vallen en onder water terecht komen. En zo plotseling in paniek raken.
- Bij attracties als glijbanen, stroomversnellingen en duikplanken kun je gedesoriënteerd in het water terecht komen, waardoor het moeilijker is om weer boven te komen.

2. Koud! (recreatieplas)

- Water verder van de waterkant is een stuk kouder (onderkoeling/kramp). Ga niet gelijk grote stukken zwemmen.
- Waterspeelgoed kan je onverwachts verder de rivier op drijven (je moet dan gelijk langer stuk terug zwemmen).
- Ga je varen op een boot, doe een reddingsvest aan.
- Diepte is moeilijk in te schatten, omdat je de bodem niet ziet.
- Er is vaak geen toezichthouder/lifeguard aanwezig.

3. Voetballen (rivier)

- Als een voetbal in het water valt, ga er niet meteen achteraan. Je moet je ook kunnen redden in het water als je eigenlijk niet bewust ging zwemmen.
- Een schip gaat sneller dan je verwacht en een schipper ziet je niet. De stroming die het schip veroorzaakt is gevaarlijk.
- Water verder van de waterkant is een stuk kouder (onderkoeling/kramp). Ga niet gelijk grote stukken zwemmen.
- Stromingen zijn onverwachts, maken je moe en kunnen je de rivier intrekken.
- Er is vaak geen toezichthouder aanwezig.

4. Jump! Jump! (springen (vanaf de kade))

- Van een brug springen of van een kant duiken lijkt stoer en spannend maar is gevaarlijk – niet doen, ook als iemand anders dit doet. Het mag ook niet (eventueel de folder tonen van Rijkswaterstaat (zie handreiking), daarin staat ook vermeld dat er een **boete van 140,-** kan worden opgelegd voor springen).
- Door het troebele water is de diepte niet in te schatten. Je kunt de bodem vaak niet zien. Ook kan het water opeens heel diep worden waardoor je niet meer kunt staan.
- In het water zijn er vaak voorwerpen op de bodem die je niet kunt zien en die je kunnen verwonden.

Ondersteunde materialen

Onder meer:

- Folders COA verdrinkingspreventie (met goede tekeningen)
- Handreiking zwemveiligheid nieuwkomers voor gemeenten (met materialenlijst daarin)
- Folder Rijkswaterstaat over springen
- App zwemwater (waterkwaliteit buiten water) via www.zwemwater.nl
- Animatie [Wat is zwemveiligheid?](#)
- www.allesoverzwemles.nl voor informatie over zwemlessen en waar te volgen

* Bij rode pijl op 1^e plaatje druk op 'ondertiteling' en op 2^e plaatje bij rode pijlen druk op 'instellingen' en daarna op een taal naar keuze.

** In Nederland verdrinken jaarlijks tussen de 80 en 90 mensen, waarvan ongeveer 9 kinderen zijn (CBS, 2018; Mulier Instituut, 2017a). De achtergronden van die verdrinkingen kennen we niet precies, maar wel duidelijk is dat mensen met een niet Westerse achtergrond structureel een hoger risico lopen om te verdrinken dan de autochtone Nederlanders. Ook halen kinderen van niet Westerse komaf structureel op latere leeftijd en minder vaak hun zwemdiploma's (Mulier Instituut, 2017b). Ook wat betreft specifiek Syrische kinderen in Nederland blijkt dat bijna tweederde van hen niet kan zwemmen (SCP, 2018). Wat betreft asielzoekers in de opvanglocaties van het COA stelde GGD GHOR Nederland vast dat verdrinking de enige niet-natuurlijke doodsoorzaak is die significant vaker voorkomt in de opvanglocaties dan de andere mensen in Nederland. Vooral jonge mannen zijn daarbij overtegenwoordigd. VeiligheidNL verrichtte in 2018 ook specifiek onderzoek onder jonge nieuwkomers. Uit de verkenning blijkt dat de gesproken jonge nieuwkomers zich niet bewust zijn van de risico's van (zwem)water in Nederland en het belang van bepaalde zwemvaardigheden. Jonge nieuwkomers gaven in gesprekken herhaaldelijk aan dat 'als zij met anderen zijn, het veilig is om te zwemmen'. Men gaf aan dat 'er altijd op je wordt gelet'.